

HALFJAAR RAPPORTAGE 2023

GEMEENTEN

**Heerlen
Landgraaf
Voerendaal**

Inhoud

1. Inleiding.....	2
2. Communicatie	4
3. Coöperatie JENS	5
4. Transformatie zorg & ondersteuning.....	7
5. Overige ontwikkeldoelen.....	13
6. Human resources.....	15
7. Indicatoren en verantwoording	17
8. Prestatiegegevens ambulante jeugdhulp.....	23
9. Risico's	28
10. Financiële gegevens.....	36
Bijlage 1: kaart indeling gebieden.....	38
Bijlage 2: formatie JENS.....	39
Bijlage 3: overzicht zorgaanbieders	40

1. Inleiding

Intussen zijn we in de tweede opdracht voor JENS terechtgekomen. In eerste instantie een opdracht voor 5 jaar met nog drie keer een optie om telkens met 2 jaar te verlengen. Deze termijnen bieden de mogelijkheid om hetgeen in de eerste opdracht is neergezet, te verduurzamen en verder uit te bouwen.

Na de gunning, in de tweede helft van 2022, zijn we in 2023 vol energie begonnen aan de doorontwikkeling van het landschap. Het voelt als een doorontwikkeling zoals kinderen dat bijvoorbeeld in de ontwikkeling van een talent hebben. Binnen zo'n ontwikkeling kennen we het principe van de verminderde meeropbrengst. Dat is een begrip uit de inspanningsfysiologie, maar kan op meerdere vlakken worden toegepast. Verminderde meeropbrengst wil eigenlijk zeggen dat, naarmate je ergens beter in wordt, je steeds meer moeite moet doen om steeds kleinere beetjes beter te worden. Dat principe van de verminderde meeropbrengst zien we ook terug binnen de opdracht van JENS. We moeten steeds meer energie leveren om stapjes in de richting van het gewenste landschap te zetten. Als we de vergelijking met de inspanningsfysiologie doortrekken, is dat gewoon een heel mooi resultaat.

We worden steeds beter in wat we doen en de uitdagingen die voor ons liggen zijn steeds moeilijker of slechts met meer energie te bereiken. Er liggen echter nog behoorlijk wat uitdagingen in het realiseren van het gewenste 'jeugd-landschap' in Heerlen, Landgraaf en Voerendaal. In de offerte voor deze nieuwe opdracht hebben we deze uitdagingen geëxpliciteerd. Eind 2022 en in de eerste helft van 2023 zijn we aan de slag gegaan met het concretiseren van onze beloftes in de offerte. In deze eerste halfjaarrapportage van 2023 kunt u lezen hoe ver we zijn in het realiseren van deze beloftes.

We zien dat we steeds meer met de partners in het veld bouwen aan het nieuwe landschap. Ik ben dan ook oprecht verheugd over het feit dat we niet alleen met elkaar visies delen, en het daar ook vaak wel over eens zijn, maar daadwerkelijk met elkaar deze visies vormgeven. Bij dat vormgeven van die visies wordt steeds meer geredeneerd vanuit het belang van de jeugdige en zijn of haar gezin en worden moeilijkheden voor de eigen organisatie opgelost.

Uiteraard moeten we oog houden voor de balans want zonder organisaties die de expertise van de betrokken medewerkers op peil houden, gaan we de wedstrijd ook niet winnen. Hoe we het ook wenden of keren, het is in de huidige tijd niet eenvoudig om een organisatie gezond te houden, door onder meer de krapte op de arbeidsmarkt en de forse CAO-stijgingen waar werkgevers mee te maken krijgen. Alleen door het **samen anders** te blijven **doen** kunnen we deze uitdagingen het hoofd bieden.

Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt hebben we gezien dat veel zorgpartijen mee willen (blijven) doen met JENS om de ondersteuning aan jeugdigen en gezinnen anders vorm te geven. Sommige partijen hebben al flinke ontwikkelingen laten zien op transformatief vlak, maar we zien ook partijen die hierin de komende jaren nog behoorlijke uitdagingen hebben. JENS wil deze partijen graag ondersteunen in het realiseren van deze uitdagingen. Dit hebben we concreet gemaakt in de contracten die JENS heeft gesloten met partijen, waarbij de te realiseren transformatie expliciet onderdeel is geworden van het contract.

In de eerste helft van 2023 hebben we met ons lid Xonar de eerste stappen gezet om te komen tot een duurzame oplossing binnen Heerlen, Landgraaf en Voerendaal met het oog op de problemen die bij Xonar zijn ontstaan. Samen onderzoeken we hoe we de continuïteit van jeugdzorg in de drie gemeenten kunnen garanderen zonder dat dit de continuïteit van Xonar

onder druk zet vanuit de het construct JENS. De verwachting is dat we dit proces in de tweede helft van 2023 kunnen afronden.

Deze halfjaarrapportage heeft een iets andere indeling dan dat u van ons bent gewend. De nu ingezette verandering proberen we nog iets te verfijnen in de jaarrapportage van 2023. We willen u namelijk meer meenemen in de ontwikkelingen binnen JENS aan de hand van afbeeldingen en korte teksten om zo de leesbaarheid te vergroten.

Deze halfjaarrapportage geeft u inzicht in de stand van zaken en zal het gevoel meegeven dat we weer een stap verder zijn dan een halfjaar geleden.

Sven Balk, directeur

2. Communicatie

Informatievoorziening en beeldvorming

In de eerste helft van 2023 hebben we onze informatievoorziening op de volgende manier uitgebreid:

- In 2022 ontwikkelden we, voor alle trainingen in het voorliggend veld, al een flyer met informatie voor ouders en/of jeugdigen. In de eerste helft van dit jaar hebben we aan elke training een aanmeldformulier toegevoegd. Ouders, jeugdigen en verwijzers kunnen zich via dit formulier direct en laagdrempelig aanmelden voor een training. Na aanmelding vindt een intake plaats waarin wordt bekeken of de training passend is bij de hulpvraag.
- Van twee van onze trainingen zijn video opnames gemaakt. Deze opnames worden verwerkt tot korte, informatieve video's, die ouders en jeugdigen een beeld geven van de inhoud en het doel van de trainingen. Deze video's worden na de zomer op de website gepubliceerd. In de tweede helft van het jaar staat nog een drietal video's gepland.
- Samen met de HR-adviseur hebben we een opzet gemaakt voor een nieuwe arbeidsmarktbenadering. De resultaten hiervan worden in de tweede helft van het jaar zichtbaar.
- In het afgelopen halfjaar werkten we aan de vernieuwde opzet van de halfjaar- en jaarrapportage. In de nieuwe opzet is ervoor gekozen om meer visuele elementen toe te voegen en daarmee de 'leesbaarheid' te verbeteren. De resultaten hiervan zijn zichtbaar in deze rapportage.

Ondersteuning professionals

Intern is veel aandacht besteed aan het beter toerusten van medewerkers. Dit kreeg op verschillende manieren vorm:

- Voor de schoolmaatschappelijk werkers op het VO en de MBO-coaches ontwikkelden we posters en visitekaartjes om het contact met leerlingen gemakkelijker te maken. Zowel posters als visitekaartjes zijn per school voorzien van een QR-code die linkt naar de informatie en de contactgegevens voor de betreffende school.
- Social media zijn een belangrijke manier om in contact met ouders en jongeren te komen en te blijven. Om onze medewerkers te faciliteren in het gebruik van social media, organiseerden we samen met Heerlen STAND-BY! en de Welzijnsgroep een korte workshop 'Video maken met je smartphone'.

In de media

JENS verscheen het afgelopen halfjaar als volgt in de media:

- [Jongeren in Heerlen maken voedselpakketten tijdens ramadan - 1Limburg](#)

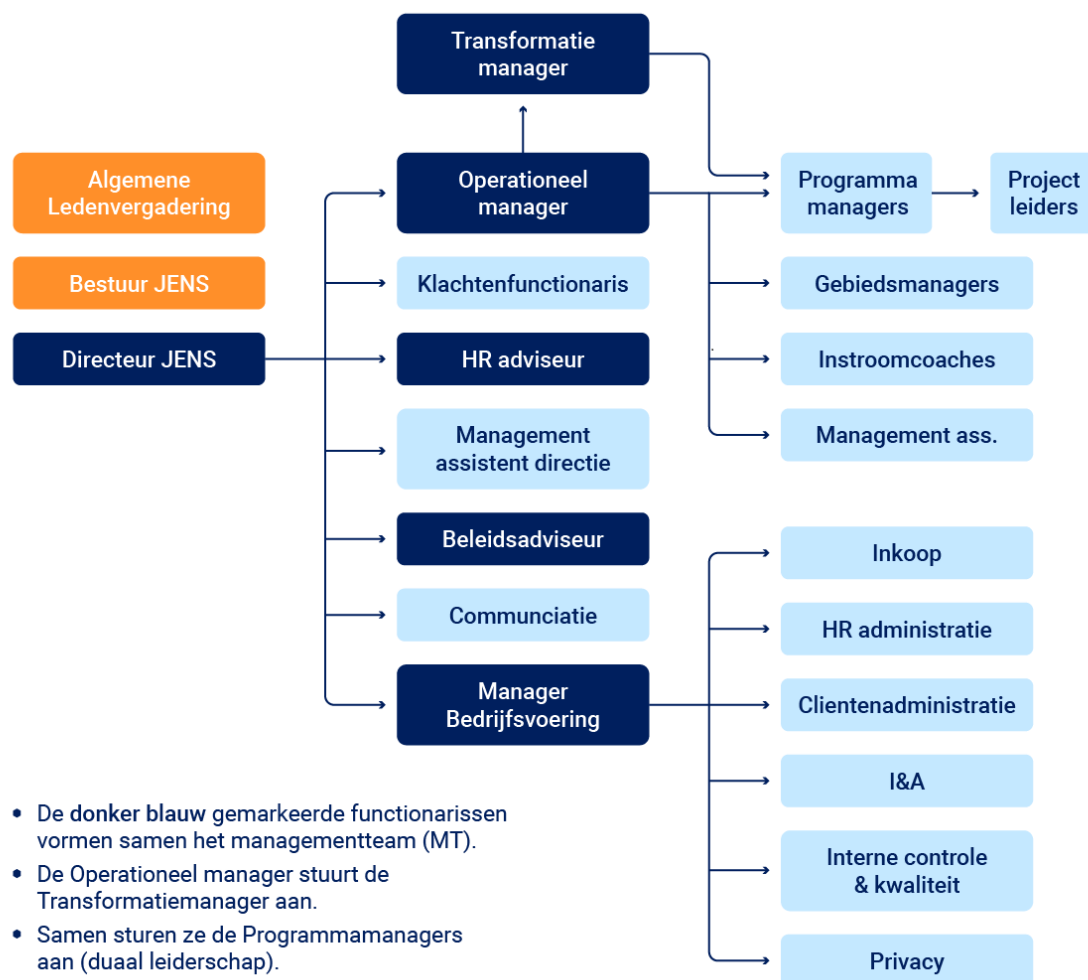
3. Coöperatie JENS

ALV en leden

In de nieuwe opdracht maken de volgende organisaties als lid deel uit van de coöperatie JENS: Alcander, Koraal Groep, Kracht in Zorg, Lionarons GGZ, Mondriaan, Radar, en Xonar. De bestuurders of afgevaardigden van de bestuurders van bovengenoemde organisaties vormen samen de ALV en kiezen uit hun midden een bestuur dat de directeur aanstuurt. De strategische onderaannemers van JENS, per 2023, zijn AnaCare, Moventis GGZ, SCOOR, Stichting Yvoor, Tobas Jeugdzorg en Via Jeugd.

Taakverdeling managementteam

In onderstaand organogram is het managementteam (MT) van JENS in donkerblauw aangegeven.

- De directeur is eindverantwoordelijk, stuurt het MT aan en beheert de portefeuilles huisvesting en communicatie.
- De operationeel manager is verantwoordelijk voor het primaire en ondersteunende proces en stuurt de gebiedsmanagers, de programmamanagers van de drie programmalijnen en het instroom-team aan.

- De transformatiemanager is verantwoordelijk voor de transformatieprojecten.
- De manager bedrijfsvoering is verantwoordelijk voor bedrijfsvoering, de uitvoering van de P&C cyclus en stuurt de backoffice, ICT manager, assistent controller en relatiemanager aan.
- De HR adviseur is verantwoordelijk voor het beleid op het personele vlak.
- De beleidsadviseur heeft een adviserende rol naar directie en management op algemeen, strategisch en tactisch beleid.

Onderaannemers en leveranciers

Een overzicht van alle onderaannemers en leveranciers is opgenomen in [bijlage 3](#) van deze rapportage.

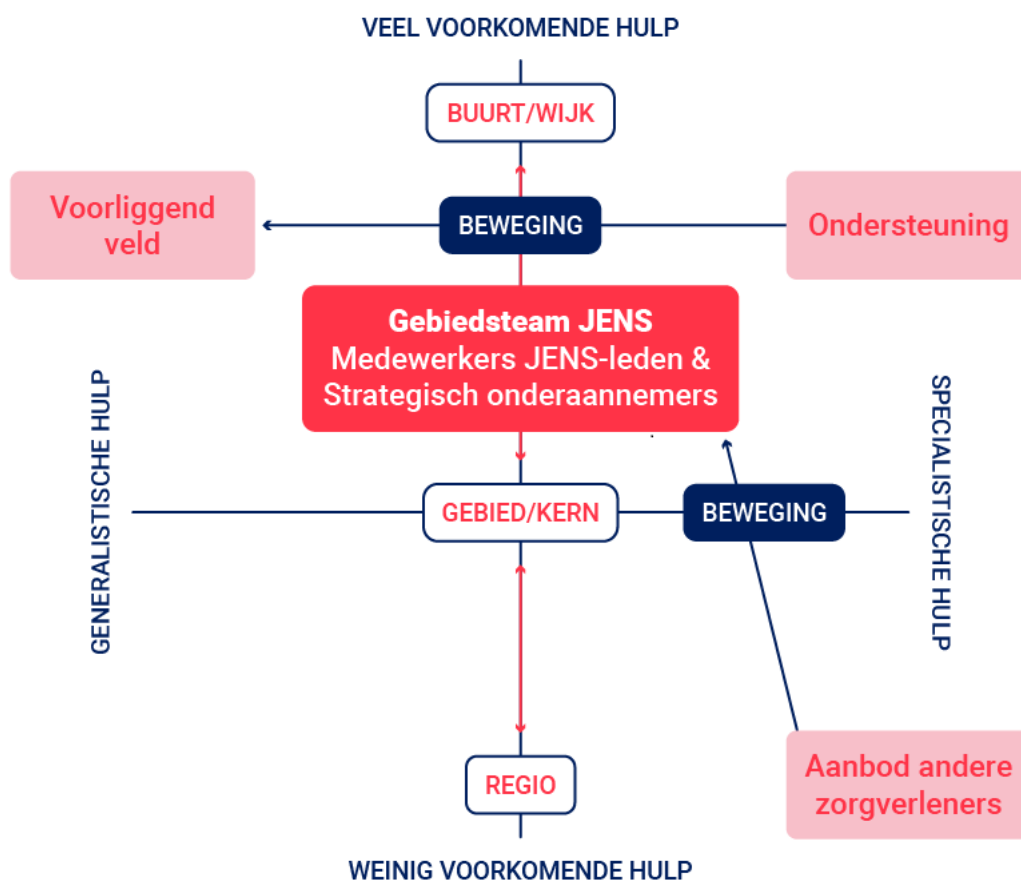
Stakeholderonderzoek

Eind 2022 hebben we met het onderzoeksbureau Dimensus een stakeholderonderzoek gedaan op basis van panelgesprekken, waarover we reeds gerapporteerd hebben. Eind 2023 zullen we wederom een uitvraag naar tevredenheid doen onder de stakeholders.

4. Transformatie zorg & ondersteuning

De belangrijkste opgave van JENS is het bieden van passende basishulp aan jeugdigen en gezinnen. Door transformatie wil JENS bereiken dat risico's, problemen en achterstanden in een zo vroeg mogelijk stadium worden opgespoord en aangepakt, met als uitgangspunt: normaliseren in plaats van problematiseren. De hulp en ondersteuning wordt in de directe omgeving van de jeugdige geboden en zo licht en kortdurend als mogelijk is. Intensievere hulp wordt zo lang als het nodig is verleend, waarbij de veiligheid van jeugdigen voorop staat.

JENS maakt de beweging om specialistische ondersteuning (uitbestede zorg) als dat mogelijk is in de gebieden en regulier vorm te geven. In de gebiedsteams vormen professionals, vanuit het voorliggend veld en van verschillende organisaties, met een diversiteit aan expertise samen één integraal team per gebied.

Vanaf 3 april 2023 zijn we samen met de drie gemeentes gestart met het nieuwe proces 'toeleiding naar zorg'. Hulpvragen die bij de gemeente en JENS binnenkomen, worden gezamenlijk verdeeld om de vraag-verheldering te starten. Vanuit de verhelderde hulpvraag bekijken we of deze hulpvraag opgepakt kan worden in het gebiedsteam (voorliggend of zorg), al dan niet aangevuld met uitbestede zorg.

Hulpvragen die meteen kunnen worden opgepakt, vanuit de voorliggende voorzieningen of binnen het gebiedsteam, worden bij binnenkomst meteen uitgezet en opgepakt. Bij deze

hulpvragen starten we pas een vraagverheldering bij een vermoeden en/of signalen dat meer nodig is dan alleen hulp vanuit de voorliggende voorzieningen.

Als de vraag is verhelderd (middels het analyseverslag) en de zorg gematcht, wordt samen met het gezin een gezinsplan opgesteld. Dit gezinsplan wordt middels de RTO- cyclus opgevolgd. Bij een complexe vraag volgt de gemeente de zorgvraag op en bij een meervoudige vraag pakt JENS samen met het gezin de vraag op.

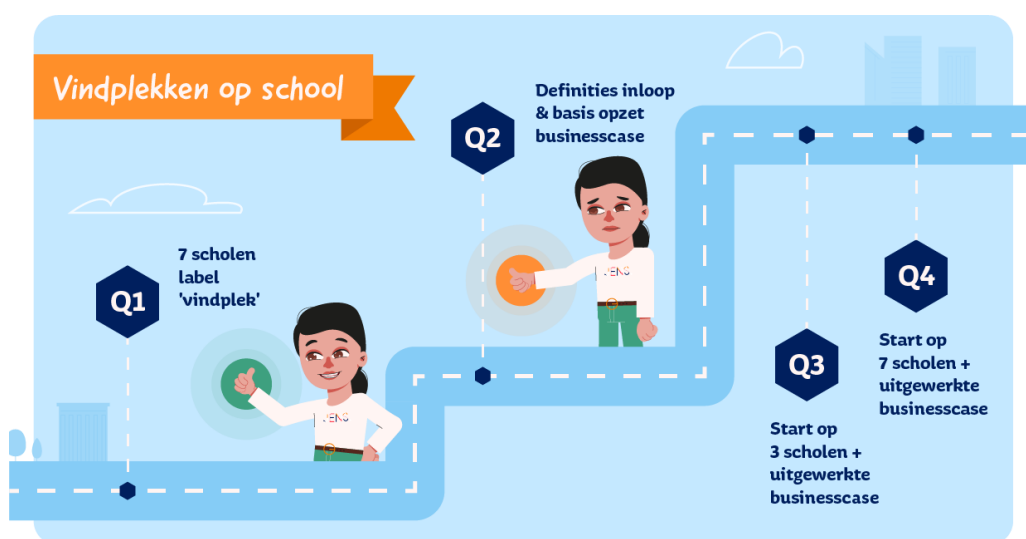
Vanuit de vraagverheldering en het gezinsplan volgen we de hulpvraag op vanuit de regisseursfunctie (complexe vraag) of de regisseur/ondersteunersfunctie (meervoudige vraag). We doen dit wel vanuit de missie en visie van JENS, waarbij we het gezin voortdurend in hun kracht zetten om zelf de regie over hun gezin te kunnen voeren.

De hulpverleners die samen met het gezin aan de slag gaan met de hulpvraag, maken met het gezin afspraken over hoe de hulpvraag wordt opgepakt. Zo volgen we samen met het gezin de hulpvragen op, stellen bij waar dat nodig is en sluiten af waar dat kan.

Resultaten transformatieprojecten

JENS werkt met een projectstructuur, waardoor zorginnovaties kunnen worden aangejaagd en getest. De methode van strategisch portfoliomanagement (het regelmatig evalueren en bijsturen van producten en projecten) wordt gebruikt om te sturen op resultaat. Na een succesvolle afronding van het project, wordt de aanpak geborgd door implementatie in de uitvoering.

Programmalijn 1 – Met plezier naar school

7 scholen zijn gelabeld als vindplek, zowel vanuit primair als voortgezet onderwijs. De criteria waaraan een inloop moet voldoen, zijn gedefinieerd. Aan de businesscases wordt nog gewerkt.

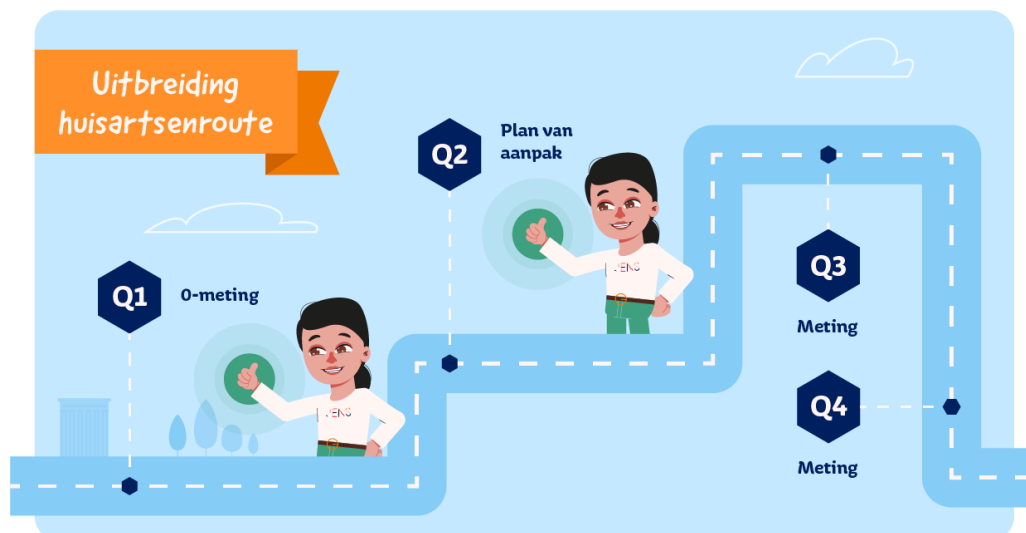
Opdracht	Doel	Status
Borgen dat alle ouders deelnemen aan knooppunten.	Per 1-1-2023 hebben we gerealiseerd dat ouders/jeugdigen altijd aansluiten bij het knooppuntoverleg.	Het uitgangspunt is: zonder aanwezigheid van ouders/jeugdige geen knooppunt.
GGZ-expertise toevoegen aan MBO-coaches	Medio 2023 hebben we een collega met de GGZ-expertise toegevoegd aan het team MBO-coaches.	Gerealiseerd.

Ontwikkeling
leeratelier

Vanaf schooljaar 2023-2024 heeft JENS minimaal één leeratelier ontwikkeld voor studenten van HSZ en Vista.

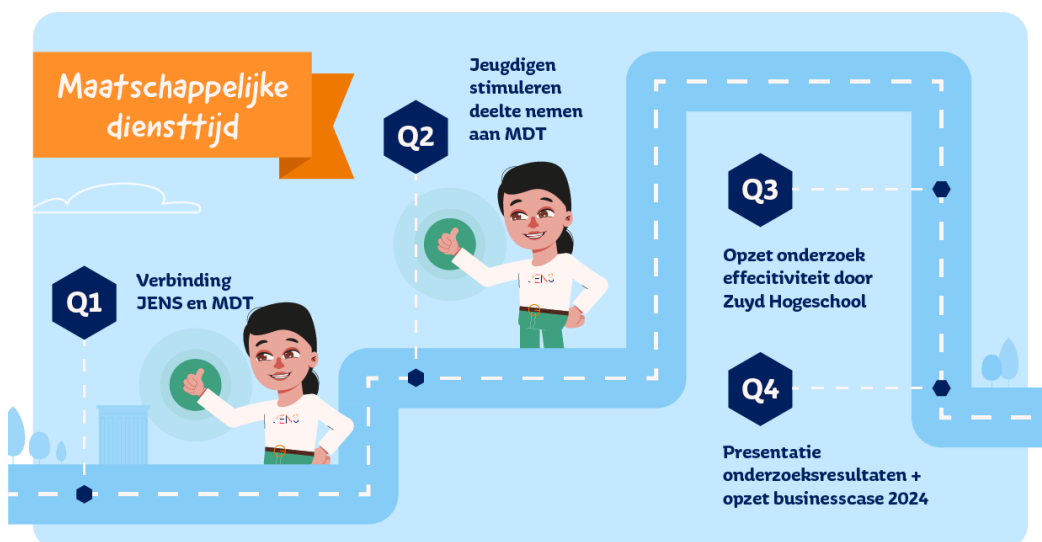
Er lopen gesprekken met Zuyd om dit te verkennen.

Programmaliijn 2 – Lekker in je vel

Met de JENS medewerkers, die het huisartsenspreekuur vormgeven, is gesproken over uitbreiding van vaste contactpersonen naar spreekuren binnen de praktijk en daar waar dit gewenst is, zullen we dit uitbreiden.

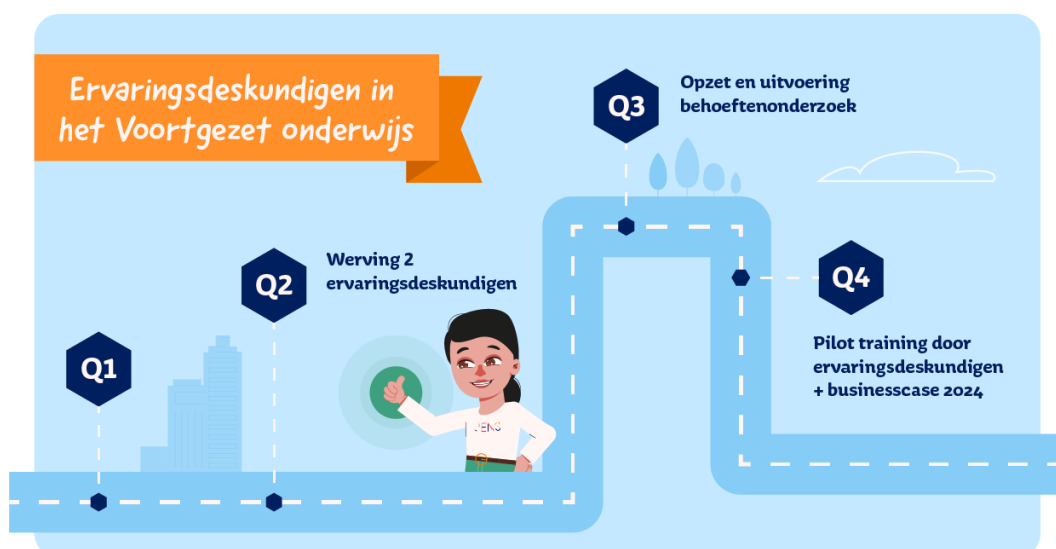
Programmaliijn 3 – Dichtbij in de buurt

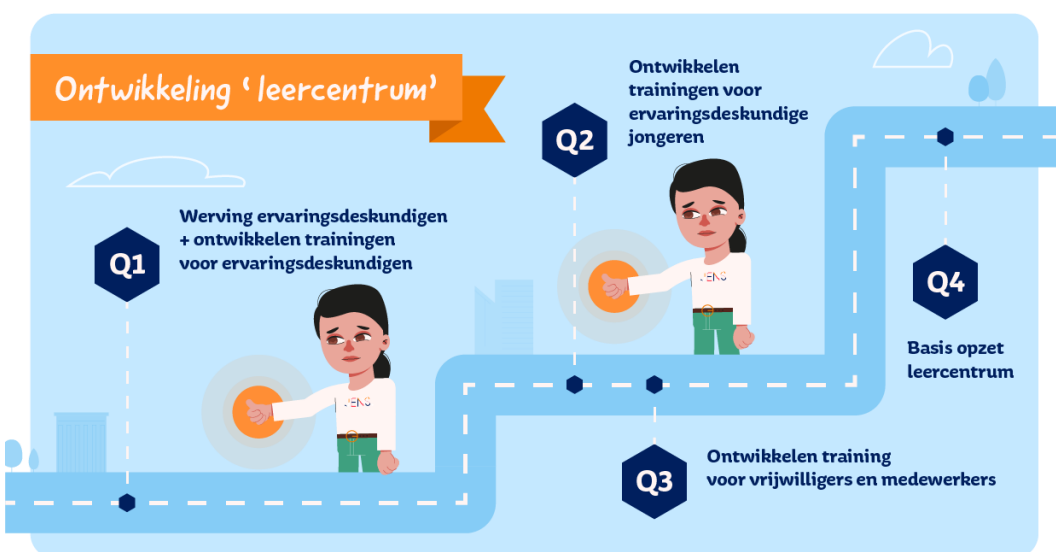
Het beoogde resultaat voor het eerste halfjaar was 97 aanmeldingen en 28 afgeronde trajecten. Behaalde resultaat is 114 aanmeldingen en 25 afgeronde trajecten. 10 MDT-ers zijn gestopt tijdens het traject.

Verkennd onderzoek is gedaan bij vijf verenigingen. Naar aanleiding van dit onderzoek wordt in samenwerking met de betreffende verenigingen een plan van aanpak opgesteld om na de zomer uit te voeren.

De ervaringsdeskundigen zijn geworven ten behoeve van een betere aansluiting ten aanzien van het ondersteuning bieden aan VO-leerlingen. We kunnen nu doorgaan met het ontwikkelen en implementeren van trainingen.

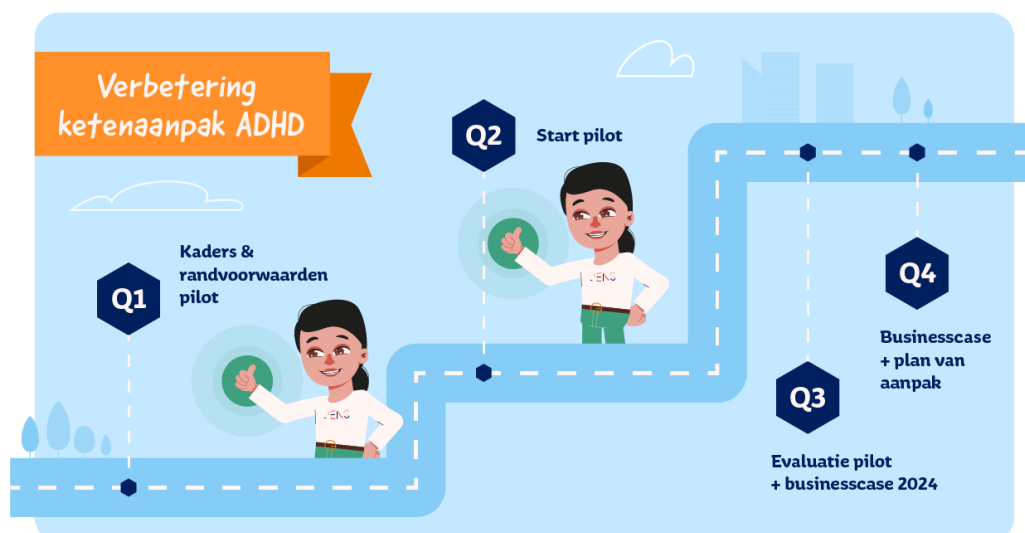
Potentiële ervaringsdeskundigen werven en het ontwikkelen van trainingen voor jeugdigen die ervaringsdeskundige willen worden en het (door)ontwikkelen van een (bestaande) training t.b.v. vrijwilligers en medewerkers is nog lopende.

Opdracht	Doel	Status
Hybride werken	Op 30-6-2023 hebben we zicht op de kennis inzake eHealth, zowel bij de leden als de landelijke platforms en best practices.	Met Welzijnsgroep, CMWW en Heerlen STAND-BY! hebben we geïnventariseerd welke ontwikkelingen binnen deze organisaties plaatsvinden.
Hybride werken	Eind 2023 zijn twee nieuwe hybride hulpvormen gerealiseerd.	De training 'Scheidingsatlas' is de eerste hybride hulpvorm die is uitgerold. Samen met Heerlen STAND-BY! onderzoeken we de mogelijkheden om samen met dit thema aan de slag te gaan.

Programmalijn 4 – Passende hulp voor jou

De vakgroep ggz is in mei 2023 gestart om te komen tot een gezamenlijke business case voor nieuw aanbod van ondersteuning op de vindplek van jeugdigen.

In mei is de pilot gestart om tot een zorgpad en verbeterde ketenaanpak ADHD te komen.

Opdracht	Doel	Status
Verschuiving specialistische zorg naar gebieden	Op 30-09-2023 zijn met de leden afspraken gemaakt over het bundelen van weinig voorkomende specialistische hulp in het gebied.	Met MEE gaan we de BEER-training aanbieden ter voorkoming van de inzet van IVH. We voeren gesprekken met aanbieders op het gebied van hoogbegaafdheid om de expertise meer naar de vindplek te brengen en zorgvragen te bundelen.

5. Overige ontwikkeldoelen

Voor 2023 heeft JENS een aantal doelen gesteld die de ondersteuning in de gebieden en onze bedrijfsvoering moeten versterken. In dit hoofdstuk rapporteren we over deze ontwikkelingen en de voortgang hiervan.

In de gebieden

Opdracht	Doel	Status
Integraal werken	Per 1-7-2023 hebben we in één gebied een integraal werkend team van JENS en Heerlen STAND-BY!	Het besluit om over te gaan tot een integraal uitvoerend team JENS/Heerlen STAND-BY! is uitgesteld. Eerst realiseren we met de gemeente Heerlen medio 2024 de integrale toegang en daarna gaan we over tot integraal uitvoerende teams. Wel wordt integraal samengewerkt, bijv. 18-/18+ doelgroep, toegangsproces gebied 3 en MEL (Met Elkaar voor Landgraaf).
Integraal werken	Per 1-8-2023 hebben we een integraal expertise- en instroomteam Jeugd, Gemeente en WMO.	Met het expertiseteam hebben we toeleiding naar zorg geïmplementeerd en de eerste keer geëvalueerd.
Integraal werken	Op 31-12-2023 ligt er een advies voor een domein overstijgend toeleiding proces.	Lopend plan integrale toegang (gemeente, WMO en Jeugd).
Integraal werken	Eind 2023 hebben we een plan van aanpak voor de doorstroom van zorg voor doelgroep 18-/18+.	Analyse doorstroom doelgroep 18-/18+ is gemaakt met relevante partners. Monitor is ontwikkeld en plan van aanpak is gereed.
Doelgericht werken	Medewerkers trainen in doel- en vraaggericht werken. In 2023 organiseren we vier kenniscarroussels.	Twee kenniscarroussels gerealiseerd waarin medewerkers worden geschoold.
Doelgericht werken	Opzetten van het gebiedsplan met een SMART-geformuleerd doel. Per kwartaal wordt het gebiedsplan door een gedragswetenschapper (GW-er) van een ander gebied gemonitord.	Ieder gebiedsplan heeft SMART doelen en controle vindt plaats.
Actuele introductiegids voor nieuwe medewerkers	Ieder kwartaal wordt de introductiegids geactualiseerd na uitvoering van de kenniscarroussel.	Introductiegids is geactualiseerd.
Uniform inzetten van een	Ieder gebied hanteert het inwerkprogramma op dezelfde wijze,	Ieder gebied hanteert hetzelfde inwerkprogramma met ruimte voor

inwerkprogramma in alle gebieden	met ruimte voor de kleur van het gebied.	couleur locale. In het najaar wordt het programma geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.
JENS-breed implementeren van kennis en ervaring uit de pilot 'het jonge kind'	Alle gedragswetenschappers hebben de scholing positief afgerond en de SKJ punten behaald.	Accreditering van de training is nog niet gereed.

Managementteam en bedrijfsvoering

Opdracht	Gewenst resultaat	Status
Transformatieopdrachten zorgaanbieders	Per 31-3-2023 hebben we met minimaal tien zorgaanbieders specifieke transformatieopdrachten afgestemd.	We hebben transformatieafspraken gemaakt met twintig zorgaanbieders.
Monitoring zorgaanbieders	Op 31-12-2023 hebben we 27 monitorgesprekken met zorgaanbieders gevoerd.	We hebben monitorgesprekken, passend bij de transformatieafspraken, gevoerd met twintig aanbieders. Met twaalf andere zorgaanbieders hebben we verbindingsgesprekken gevoerd.
Klankbordgroep	Op 1-7-2023 bestaat de klankbordgroep uit drie ouders en vijf jeugdigen.	De klankbordgroep bestaat uit vijf ouders/ouderparen en meerdere personen vanuit burgerplatforms. De werving voor de klankbordgroep jongeren is in juni gestart. Zodra er drie jongeren zijn gevonden, starten we met de Jeugdraad.
Jeugdige inzetten als JENS journalist	Op 1-7-2023 heeft een jeugdige een rol als (vrijwillig) journalist binnen JENS om ervaringsverhalen te verzamelen.	Plan van aanpak is gemaakt. Door ziekte van de kartrækker start de werving van jongeren pas na de zomer.
Ervaringsverhalen publiceren	Eind 2023 heeft JENS acht ervaringsverhalen gepubliceerd.	In het eerste halfjaar zijn twee ervaringsverhalen gepubliceerd.

6. Human resources

HR Visie

De transformatie waar JENS mee te maken heeft, doet een groot beroep op een ieders wendbaarheid en flexibiliteit. Dit vraagt veel van onze collega's. Om medewerkers hierin vanuit JENS te faciliteren, talenten te benutten en te behouden en om de authenticiteit vanuit JENS te benadrukken, is een aparte strategische meerjaren visie HRM voor JENS noodzakelijk en in de afgelopen periode tot stand gekomen.

In deze HR-visie hebben de missie en visie van JENS hun HR-vertaling gevonden en omgezet naar een drietal speerpunten:

- Benutten van kracht en talenten;
- Gedreven om te transformeren;
- Bevorderende omstandigheden.

Deze drie speerpunten zijn vertaald naar dominante HRM thema's en te bereiken doelen. De meerjarenplanning die hieruit voortvloeit, geeft de te bereiken doelen weer die voortkomen uit deze HR-speerpunten. Deze zijn geprioriteerd en weggezet in de tijd, waarbij aansluiting wordt gevonden bij het strategisch beleidsplan van JENS.

Arbeidsmarkt

De arbeidsmarkt blijft in beweging en nog steeds hebben we te maken met krapte op de arbeidsmarkt. Zeker voor de jeugdzorg is het in de huidige arbeidsmarkt vaak moeilijk om goede gekwalificeerde medewerkers aan te trekken. Lastig in te vullen vacatures worden steeds meer een complex vraagstuk. Daarom is het belangrijk dat we ons onderscheiden van anderen.

Antwoorden op vragen als "Wie willen we als JENS zijn?", "Waar staan we voor?", "Wat willen we naar buiten uitstralen en wat maakt ons uniek?", "Waarom is het zo bijzonder als je bij JENS mag werken?" en "Hoe kunnen we nieuw talent aantrekken en aan ons binden?" vormen de uitgangspunten voor ons arbeidsmarkt-communicatiebeleid en de te kiezen kanalen. In het strategisch communicatiebeleid dat in 2023 wordt herzien, wordt dit meegenomen.

De missie van JENS, 'Samen jong en sterk opgroeien', heeft hierin ook een prominente plek. Samen zijn wij immers JENS en vormen wij één team van ruim 300 medewerkers, vrijwilligers, ervaringsdeskundigen en stagiaires. Het is het streven van JENS om te werken met een groep mensen die een afspiegeling is van de samenleving. Samen dragen wij de verantwoordelijkheid om jeugdigen veilig en gezond te laten opgroeien zodat zij hun talenten kunnen ontwikkelen voor een fijne en stabiele toekomst.

We verwachten met de focus op het aantrekken van diverse talenten en met de manier waarop JENS uitvoering geeft aan arbeidsmarktbenadering, bij te dragen aan een inclusieve organisatiecultuur. Door dit voorbeeldgedrag ondersteunen en bevorderen we het belang van werkgevers om het medewerkersbestand een weerspiegeling van de samenleving te laten zijn.

Ook het blijven boeien en binden van medewerkers en voorkomen dat ze JENS verlaten, blijft een uitdaging. De 'zittende' collega's zijn dan ook onderdeel van ons actieve arbeidsmarktbeleid. Het is namelijk net zo belangrijk om nieuw talent aan te trekken als om onze huidige collega's te binden en te boeien. Er dient aandacht te zijn voor de medewerkers vanaf het moment van benoeming tot aan het moment van feitelijke indiensttreding (pre-boarding).

Ook dient er oog te zijn voor een warme onboarding, onder andere uitgewerkt in een verbeterd instroomproces en inwerkprogramma, om medewerkers mee te nemen in de JENS-cultuur.

Het re-boarden van collega's en continue aandacht hebben voor het talent staat ook hoog op de agenda en zelfs de off boarding om ambassadeurschap te creëren is van essentieel belang en onder de aandacht.

Dit alles draagt bij aan het binden en boeien van (nieuwe) medewerkers en dat resulteert in tevreden en bevlogen medewerkers. Het zorgt voor behoud van ons menselijk kapitaal waarmee de continuïteit en kwaliteit van de organisatie worden geborgd.

Social Return On Investment

De opgedane ervaringen met het WIZZR systeem vormen een prima basis voor de administratieve vastleggingen. Vanuit deze basis gaan we in het tweede halfjaar 2023 meer focus leggen op het benutten van de kansen die worden geboden in het kader van SROI. In Q3 van 2023 staat een gezamenlijke bijeenkomst gepland met WSP en de leden van JENS om de SROI kansen met elkaar te delen.

Bovendien onderzoeken we de mogelijkheden om het project Maatschappelijke Dienst Tijd (MDT) te verbinden met de SROI partners. Na de succesvolle afronding van 2022 richten wij ons vizier op het benutten van de SROI kansen en het realiseren van win-win situaties. Goed voor onze leden, voor onze opdrachtgevers en vooral voor onze burgers.

In hoofdstuk 7 'Financiële gegevens' vindt u de verantwoording over de periode 2019-2022.

7. Indicatoren en verantwoording

In de opdracht van JENS zijn doelstellingen en resultaten geformuleerd. Over de bijbehorende KPI's is afgesproken dat JENS deze fasegewijs uitwerkt. De KPI's geven ons inzicht in de voortgang van de transformatieopdracht.

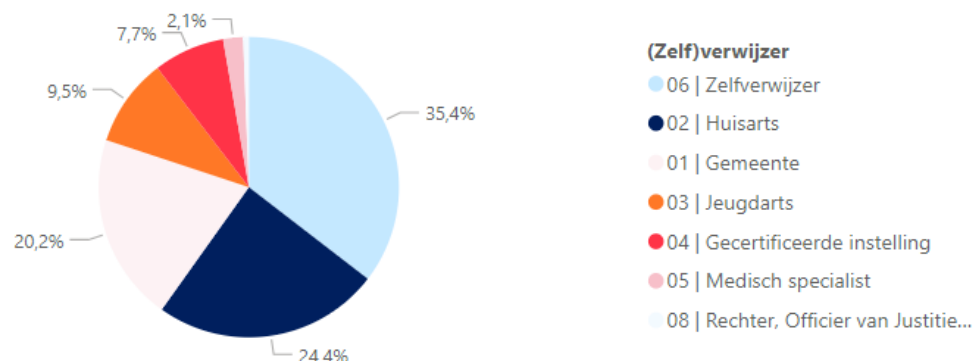
JENS heeft vanaf het vierde kwartaal 2022 een doorontwikkeling gerealiseerd op het gebied van data gedreven werken. Een belangrijke stap hierbij is dat data zo veel als mogelijk uit Pluriform (cliëntregistratie systeem) worden gegenereerd en via rapportages inzichtelijk worden. Door toepassing van Power BI kunnen deze rapportages intern worden ingezet voor gerichte analyses en verbeterinitiatieven om daarmee een bijdrage te leveren aan de realisatie van de beoogde transformatiebeweging. Door deze aanpak krijgt de datakwaliteit een boost en kunnen tijdrovende handmatige analyses met aannames tot een minimum worden beperkt. In deze halfjaarrapportage wordt een deel van de beschikbare grafische weergaven gepresenteerd.

Verloop klantreis

Onder klantreis verstaan we het hele traject dat een jeugdige of gezin aflegt vanaf het moment van het eerste contact tot aan de afsluiting van een traject. De onderstaande grafieken geven de afspraken weer die we hierover met elkaar hebben gemaakt en bieden inzicht in de klantreis.

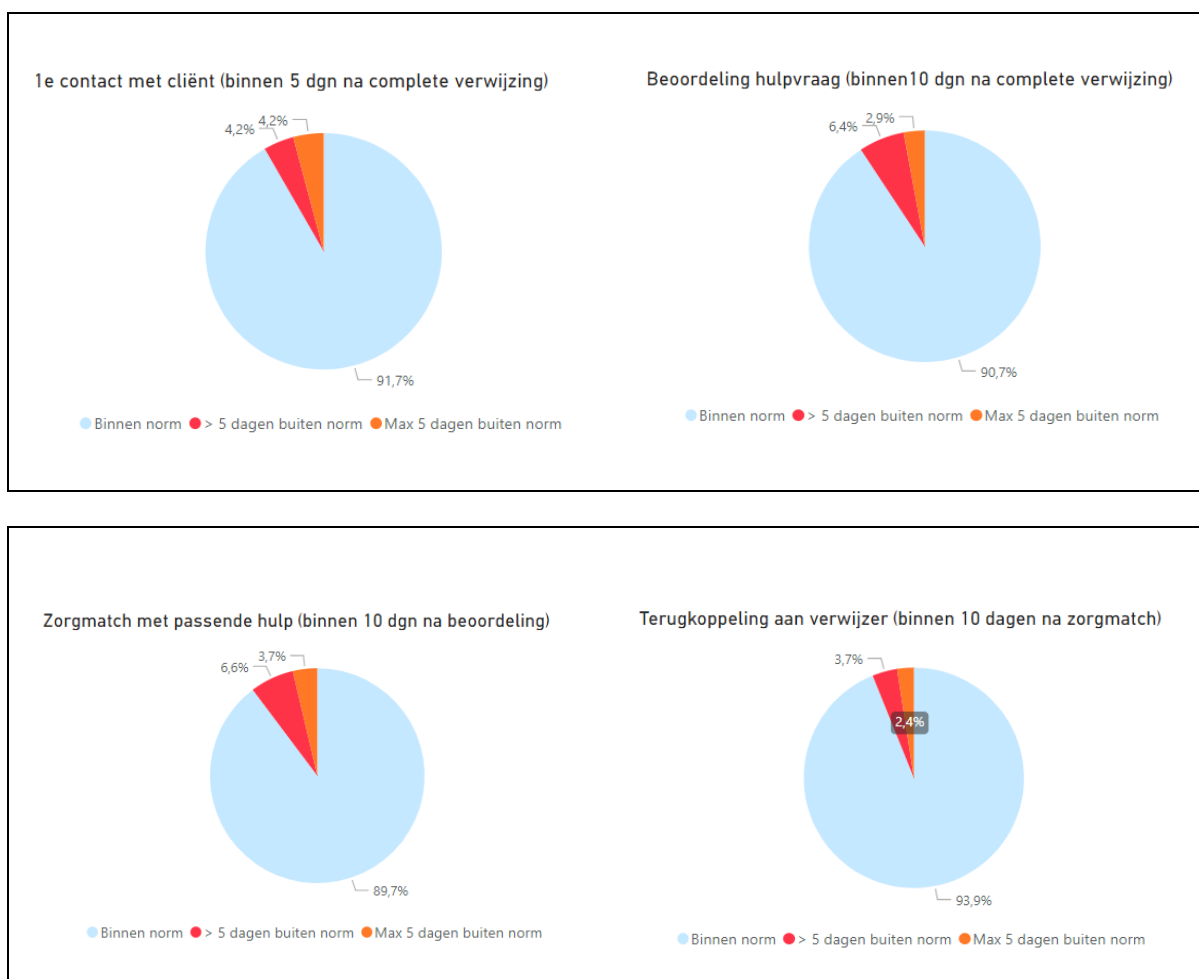
Start klantreis: van aanmelding tot terugkoppeling

Verwijzers

In het bovenstaand diagram zien we dat de meeste hulpaanvragen binnenkomen via de 'zelf-verwijzer'. Met zelfverwijzer bedoelen we de verwijzers waarvan JENS onderdeel uitmaakt, zoals het jongerenwerk, het schoolmaatschappelijk werk en hulpvragen en/of verlengingen via zorgaanbieders die door JENS worden getriageerd.

Zorgtraject: van verwijzing tot terugkoppeling

Deze cirkeldiagrammen weerspiegelen of de processtappen, van het eerste cliëntcontact na verwijzing, beoordeling, zorgmatch en terugkoppeling aan de verwijzer, worden doorlopen binnen de gestelde tijdsnorm. In 90% van de gevallen wordt overall de norm gerealiseerd. Deze KPI's helpen ons om knelpunten in het proces in beeld te brengen om tot gerichte oplossingen te komen.

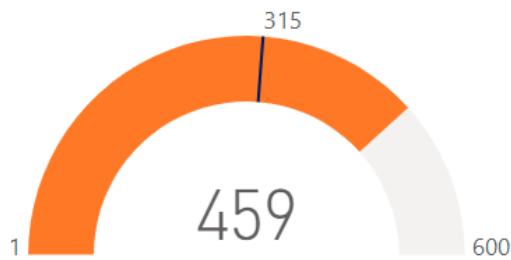
Elk gezin met meervoudige problematiek heeft een gezinsplan

Uit de jaarlijkse audit in 2022 blijkt dat 75% van de gezinnen met meervoudige problematiek een gezinsplan heeft. De afgesproken norm ligt voor 2023 op 85%.

Als gevolg van de implementatie van het nieuwe proces 'toeleiding naar zorg' zien we dat bij alle nieuwe meervoudige vragen de genoemde processtap meteen als logische stap wordt uitgevoerd. De resultaten hiervan verwachten we in de audit van 2023 terug te zien.

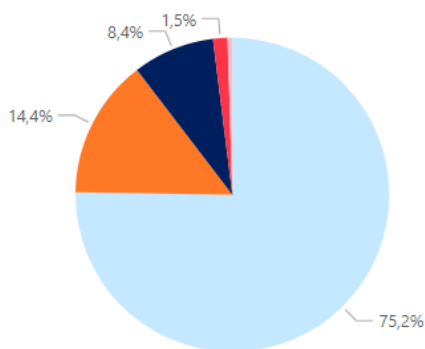
Duur & reden beëindiging de klantreis

Gemiddelde duur (in dagen)
van de afgesloten klantreizen in 2023

Van de klantreizen die in 2023 zijn afgesloten, was de cliënt gemiddeld 459 dagen in zorg. Tijdens deze klantreis heeft deze unieke cliënt jeugdhulp ontvangen van één of meerdere zorgaanbieders en/of gebiedsteams. JENS streeft naar een verkorting van de gemiddelde duur van een klantreis naar max. 315 dagen.

Reden beëindiging klantreis

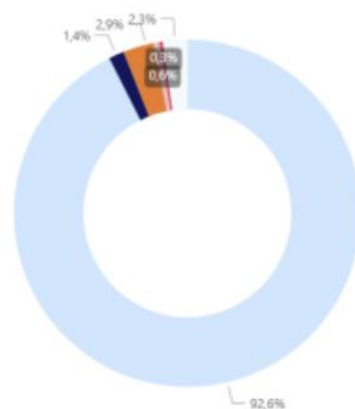
Reden beëindiging klantreis

- 31 | Levering is volgens plan beëindigd.
- 34 | Voortijdig afgesloten: in overeenstemming met de hulpvragen
- 36 | Verhuizing
- 39 | Uitstroom naar ander domein
- 33 | Voortijdig afgesloten: eenzijdig door ZA

Ruim 75% van de hulptrajecten is afgesloten volgens plan. Dit betekent dat de doelen zijn gehaald. Nog eens 23% van de trajecten is afgesloten door verhuizing of is voortijdig afgesloten in overeenstemming met de hulpvragen.

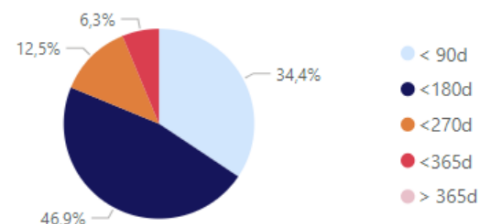
Deze KPI dient nog nader te worden aangescherpt om tot een kwalitatief betere indicator te komen. De KPI is nu gericht op de laatste stap in de klantreis, maar hier kunnen ook meerdere zorgtrajecten bij andere aanbieders en/of gebiedsteams aan vooraf zijn gegaan. Deze tussenliggende scores kunnen (nog) niet worden meegewogen.

Mate van doorbroken klantreis

Van alle cliënten die in zorg zijn is bijna 93% van de cliënten de eerste keer in zorg. Slechts 7% van de cliënten die nu in zorg zijn hebben eerder een zorgtraject binnen JENS doorlopen. Komt een cliënt weer opnieuw in zorg binnen 30 dagen na de initiële stop dan leidt dit niet tot een nieuwe traject maar dan loopt het traject door. In onderstaande diagram is aangegeven binnen hoeveel dagen, van de terugkerende 7%, jeugdigen in zorg komen.

Binnen hoeveel dagen terug in zorg

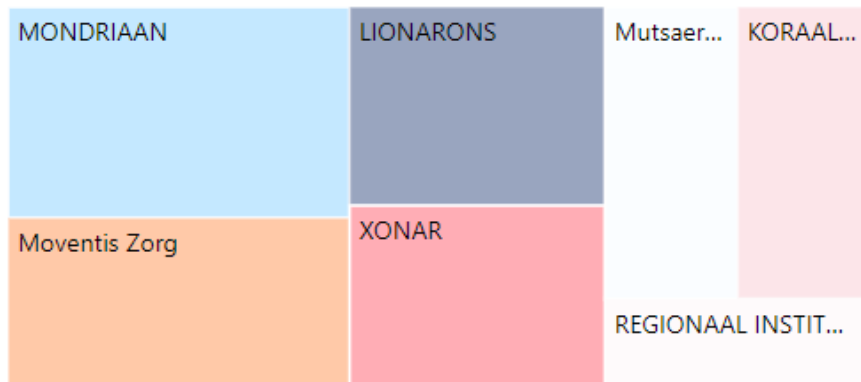
Hulp zo dichtbij en laagdrempelig als mogelijk

Procentuele verdeling zorg op basis van de gerealiseerde uitgaven					
	2019	2020	2021	2022	2023 1 ^e halfjaar
Gebiedsteams en voorliggend veld	25%	46%	47%	44%	47%
Uitbestede zorg	75%	54%	53%	56%	53%

Verhouding uitbestede zorg tot totale zorgkosten in €					
	2019	2020	2021	2022	2023 1 ^e halfjaar
Uitbestede zorg	€ 22.942	€ 15.298	€ 16.340	€ 17.829	€ 9.140
Totaal zorgkosten	€ 30.549	€ 28.927	€ 30.724	€ 31.918	€ 17.216
% uitbestede zorg t.o.v. totale kosten	75%	53%	53%	56%	53%

Grootste zorgaanbieders

Uitbestede zorg

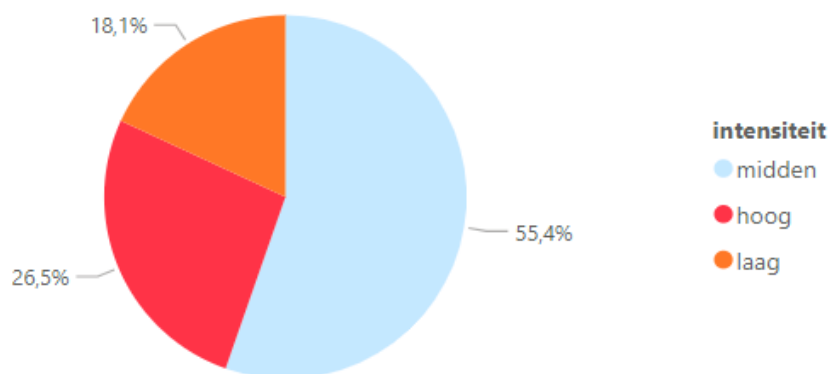

Onder uitbestede zorg verstaan we de zorg die we (nog) niet in de gebiedsteams kunnen bieden.

Deze grafiek laten we als voorbeeld zien. De grafiek geeft de zeven grootste zorgaanbieders aan binnen Heerlen, Landgraaf en Voerendaal, op basis van het aantal unieke cliënten in zorg. Deze zorg bieden we (nog) niet aan in de gebiedsteams.

Dergelijke inzichten kunnen ook per gemeente of per gebied worden opgesteld met als doel meer inzicht te krijgen in vraag en aanbod op 'lokaal niveau'. We kunnen daarmee werken aan de antwoorden op vragen als: 'Welke transformatiebeweging zien we bij deze aanbieders?' en 'Zijn er mogelijkheden om de zorg in het gebiedsteam te organiseren?'

Intensiteit van uitbestede zorg

Verschuiving van residentiële zorg naar ambulante zorg

In de tweede helft van 2023 starten we, samen met de gemeenten, een onderzoek naar residentiële zorg. Daarin onderzoeken we onder andere jeugdigen tussen de 8 en 12 jaar die residentiële zorg ontvangen: welk hulpaanbod zou passend zijn geweest om deze jeugdigen thuis te laten wonen? Is dit hulpaanbod er al of moeten we dit ontwikkelen?

Waarborgen veiligheid

Om de veiligheid van gezinnen en kinderen te waarborgen hebben we een aantal afspraken met elkaar gemaakt.

Afspraak	Norm	Status
Organiseer twee keer per jaar twee themabijeenkomsten over huiselijk geweld en kindermishandeling	4	Deze actie is in juli 2023 vastgesteld en wordt in de tweede helft van het jaar geïmplementeerd.
Aanwezigheid van medewerkers JENS bij themabijeenkomsten Huiselijke geweld en Kindermishandeling	> 80%	Deze actie is in juli 2023 vastgesteld en wordt in de tweede helft van het jaar geïmplementeerd.
Onderzoek alle casussen waar de meldcode NIET is gevolgd terwijl dat wel had moeten	100%	100%
Elk gezin met meervoudige problematiek heeft een vast aanspreekpunt bij JENS	95%	100% Sinds april hanteren we het nieuwe proces 'toeleiding naar zorg' en worden alle nieuwe vragen getriageerd op enkel-, meervoudige of complexe problematiek. Alle nieuwe meervoudige casussen krijgen bij de start een vast aanspreekpunt.
Iedere melding van Veilig Thuis wordt opgevolgd	100%	100%
Onderzoek alle casussen waar de melding van Veilig Thuis NIET is opgevolgd	100%	Niet van toepassing.

Waar dat nodig is, nemen we alle aanbevelingen van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd mee.

Tevredenheid

De tevredenheid van cliënten, stakeholders en medewerkers wordt jaarlijks in de tweede helft van het jaar gemeten. De resultaten van het onderzoek nemen we op in de jaarrapportage 2023.

In het cliënttevredenheidsonderzoek worden ook vragen opgenomen over de samenwerking met de hulpvrager en de zichtbaarheid en bereikbaarheid van JENS.

8. Prestatiegegevens ambulante jeugdhulp

Hieronder vindt u de onderwerpen van de jaarverantwoording 'aanbieders van jeugdhulp' van het ministerie van VWS die voor JENS van toepassing zijn.

Cliënten jeugdhulp

We zien het aantal unieke cliënten dat maandelijks in zorg is gestaag afnemen, waarbij de piek als gevolg van de na-ijleffecten van de coronapandemie in april 2022 werd bereikt. In de periode van januari t/m juni 2023 zien we een gemiddelde maandelijkse instroom van 130 nieuwe unieke cliënten. In 2022 waren dat er 110 per maand. De hogere instroom wordt deels afgezwakt door de hogere uitstroom per maand (134 in 2023, 115 in 2022).

De netto uitstroom is lager dan werd begroot (maandelijks uitstroom van 18 unieke cliënten). We zien dat de jeugdigen meer tijd en zorg nodig hebben om de gestelde doelen te bereiken. De toenemende zorgvraag bij onze kwetsbare jonge kinderen, de GGZ gerelateerde problematieken en de extra zorg bij (dreigende) schooluitval worden gezien als de belangrijkste oorzaken.

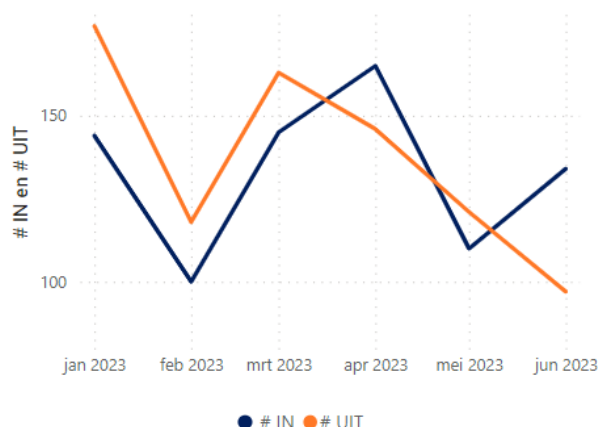
Ontwikkeling aantal unieke cliënten (jan – juni 2023)					
Aantal unieke cliënten	2019	2020	2021	2022	2023 1 ^e halfjaar
Cliënten bij aanvang	2306	2235	2181	2565	2482
Instroom	+1530	+1617	+1801	+1314	+778
Subtotaal YTD	3849	3852	3991	3879	3260
Uitstroom	-1614	-1665	-1432	-1379	-802
Aantal in zorg per ult.	2235	2187	2559	2482	2458
Gemiddeld aantal maandelijks in zorg	2271	2211	2467	2572	2434

Aantal unieke cliënten in zorg per gemeente (jan – juni 2023)				
Aantal unieke cliënten	HLV	Heerlen	Landgraaf	Voerendaal
Cliënten per 1 januari*	2482	1699	622	161
Instroom	+778	+496	+242	+40
Subtotaal YTD	3260	2195	864	201
Uitstroom	-802	-576	-166	-60
Aantal in zorg per ult.	2458	1619	698	141
Gemiddeld aantal maandelijks in zorg	2434	1659	660	151

* De verdeling van de aantallen per gemeente wijkt af van de aannames bij voorgaande rapportages. Dit komt door de verbeterde datakwaliteit, waarbij aannames zijn herijkt op basis van de beschikbare data.

We zien in Heerlen en Voerendaal een gestage daling van het aantal unieke cliënten maandelijks in zorg. In Landgraaf zien we een bovengemiddelde instroom van nieuwe unieke cliënten. In het eerste halfjaar van 2023 zo'n 40 per maand, terwijl dit er in 2022 31 per maand waren. De uitstroom blijft in Landgraaf lager dan werd verwacht.

Ontwikkeling In- en uitstroom

Maandelijks zien we een instroom van tussen de 100 en 145 unieke cliënten (oranje lijn). De blauwe lijn geeft de maandelijkse uitstroom weer (range van 97 tot 177). Deze lijnen volgen elkaar redelijkerwijs (instroom is mogelijk als uitstroom is gerealiseerd), waarbij de traditionele piek en dalpatronen steeds meer vervagen.

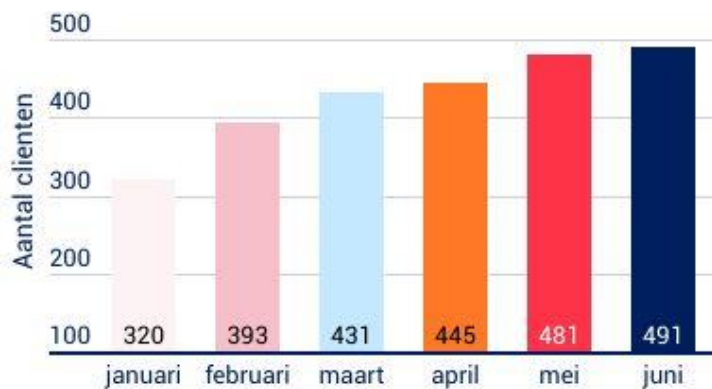
Gemiddelden per maand	Norm	2022	1 ^e halfjaar 2023
Aantal unieke cliënten in zorg	2100 ¹	2572	2458
Kosten per unieke client	€ 1332	€ 1153	€ 1303

We zien een positieve dalende beweging van cliënten die maandelijks in zorg zijn. Hierbij zien we ook dat de snelle groei in cliëntaantallen (veroorzaakt door de coronapandemie) in een minder snel tempo weer afneemt. De jeugdigen hebben meer tijd en zorg nodig om te herstellen. Dit heeft tot gevolg dat de kosten per cliënt – nog afgezien van indexaties in 2023 – eveneens blijven stijgen. De kosten voor de cliëntaantallen boven de 2100 passen niet in het financiële kader van de lumpsum. JENS stuurt actief op kostenbeheersing en netto uitstroom van cliënten, waarbij het primaire belang van de hulpvraag van de cliënt te allen tijde voorop en centraal staat.

Nieuwe zorgvragen

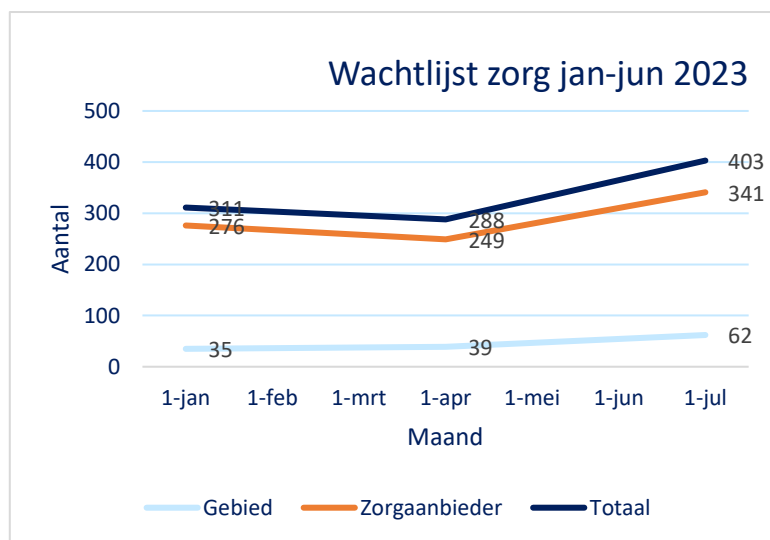
Iedere nieuwe zorgvraag wordt aan de hand van het proces 'Toeleiding naar zorg' bekeken en gematcht aan zorg in de gebieden of bij zorgaanbieders. Dit kan ook een combinatie van beide zijn.

¹ JENS heeft een norm geformuleerd waar ze qua aantallen cliënten naartoe wil werken. Het aantal van 2100 cliënten (maandelijks in zorg) is gebaseerd op het aantal unieke cliënten tegen de gerealiseerde cliëntprijs hulp geboden kan worden binnen het financiële kader van de basis lumpsum. Aangezien de gerealiseerde cliëntprijs kan veranderen door bijvoorbeeld maatschappelijke ontwikkelingen of transformatie is het aantal van 2100 geen vast gegeven maar wel een ijkpunt waar JENS mee kan werken.

We zien per maand een stijging van het aantal zorgvragen. Het betreft hier alle gemelde zorgvragen van niet unieke cliënten. Het kan dus gaan om nieuwe cliënten of om nieuwe vragen van al in zorg zijnde jeugdigen en/of een verlenging. Het aantal zorgvragen ligt daarmee iets hoger dan in dezelfde periode in 2022. We onderzoeken daarom of er een zuigende werking uitgaat van het meer vindplaatsgericht werken.

Wachttijden

We zien een stijging van de wachtlijst, zowel binnen de gebieden als bij de zorgaanbieders. Een oorzaak is direct te herleiden naar de toename van het aantal zorgvragen.

Soms is de gevraagde zorg niet meteen beschikbaar. JENS zorgt dan dat met een andere zorgvorm al aan doelen kan worden gewerkt.

Soms wil de jeugdige en/of het gezin wachten tot de gevraagde zorg beschikbaar is en maakt daarmee de keuze

om op de wachtlijst te worden geplaatst. JENS biedt altijd de mogelijkheid tot alternatieve hulp waarvan de cliënt wel of geen gebruik kan maken.

Uitbestede zorg

We zien een stijging van de wachtlijst uitbestede zorg. De stijging betreft in alle gevallen behandelingen; het grootste gedeelte gaat om GGZ-behandelingen. Ook landelijk wordt een trend waargenomen van een stijging van GGZ-problematiek onder jongeren, waarbij verbanden worden gelegd met prestatiedruk, de invloed van social media, de nasleep corona en de energiecrisis. Het zijn met name nog aannames, die verder onderzoek vragen.

Bij de zes grote GGZ-instellingen zien we een groei van 76 wachtende cliënten ten opzichte van het einde van het eerste kwartaal in 2023. We zien dat deze wachtlijst dus groeit. Omdat deze wachtenden overbruggingszorg krijgen, zien we druk ontstaan en/of korte wachtlijsten bij begeleidingsorganisaties en/of in de gebieden van JENS.

Gebiedsteams

In de wachttijd voor zorg binnen het gebied zitten flinke verschillen: van geen wachttijd tot maximaal 3 maanden.

- Met name in Heerlen-Zuid (gebied 3 & 4) zien we een stijging van het aantal wachtenden. De wachttijd wisselt in deze gebieden van één week tot enkele weken.
- Sinds april 2023 nemen we ook de wachtenden PMT (Psycho Motore Therapie)/PMK (Psycho Motore Kindertherapie) mee in het overzicht van wachtenden in de gebieden. Gemiddeld gaat het om 11 tot 14 jeugdigen die op deze zorg wachten.

Om de wachtlijsten te verkorten zijn we voortdurend alert op welke zorg voorliggend, op de vindplek of groepsgericht opgepakt kan worden om de druk op de wachtlijsten te verminderen en zetten we de onderstaande acties op de aandachtspunten uit.

Aandachtspunt	Actie
Regie en vraagverheldering	• Analyse van verschillen per gebied. • Monitoring op gezinsniveau • Wekelijks urgentie bepalen
Zorg in gebiedsteams	• Monitoring op gezinsniveau • Analyse verschillen per gebied

Klachten en ongenoegens

JENS heeft een klachtenprocedure, een klachtenfunctionaris en een klachtencommissie. Zowel cliënten als zorgaanbieders kunnen klachten melden via de website van JENS. De klachten en meldingen van ongenoegen komen direct bij de klachtenfunctionaris terecht, die deze binnen vijf werkdagen oppakt.

In de periode januari tot en met juni 2023 hebben wij in totaal 18 klachten en/of meldingen van ongenoegen ontvangen en afgezet tegen het eerste half jaar in 2022:

Aard van de klachten en/of meldingen van ongenoegen	2023	2022
Verwijzing en de daarbij behorende procedures	7	1
Aangeboden behandeling en of begeleiding (bejegening, communicatie)	7	3
Algemene vragen over procedures dan wel over wetgeving	2	2
Privacy (dossiers en communicatie)	2	2
Totaal jan t/m juni	18	8

- Tijdens deze periode zijn twee klachten door de klachtenfunctionaris doorgezet naar de klachtencommissie.

- In alle overige gevallen zijn de meldingen van ongenoegen in overleg met betrokkenen naar tevredenheid afgehandeld.

We zien een toename van het aantal klachten t.o.v. het eerste half jaar in 2022, waarin het totaal aantal klachten op jaarbasis 24 bedroeg. Vooralsnog is er geen aanleiding om te veronderstellen dat er sprake is van een structurele groei en/of het ondernemen van acties. Over een half jaar beoordelen we de situatie opnieuw.

Cliënttevredenheid

De cliënttevredenheid wordt in het najaar van 2023 gemeten. De resultaten van dit onderzoek worden opgenomen in de jaarrapportage 2023.

9. Risico's

In dit hoofdstuk geven we de mogelijke risico's weer, op welke wijze we de risico's in de hand proberen te houden en de stand van zaken op dit moment.

Risico 1	Een pandemie met grote maatschappelijke consequenties, zoals COVID 19
-----------------	--

Risico

Een nieuwe pandemie, anders dan COVID 19, kan een enorme impact hebben op jeugdigen en gezinnen. Deze kan namelijk nieuwe, meer en grotere problemen veroorzaken die impact hebben op de benodigde Basishulp Jeugd en de daarmee gepaard gaande (extra) kosten.

Beheersmaatregelen

- Laagdrempelige en binnen de maatregelen passende contactmomenten creëren zoals kennismakingssessies met jeugd- en jongerenwerk en schoolmaatschappelijk werk voor jeugdigen om eventuele problemen snel te signaleren en bespreekbaar te kunnen maken.
- Verruimen van de inzet van de mobiele ontmoetingsplek.
- Ontwikkelen van vitale buurten zodat samenredzaamheid ontstaat, waardoor mensen elkaar beter kunnen ondersteunen en helpen en daarmee de impact van een pandemie voor individuen en groepen kan worden verminderd.
- Met partijen uit het jeugdveld anticiperen op de consequenties van de pandemie en voortdurend werken aan het versterken van de veerkracht van jeugdigen en gezinnen. Het snel organiseren van noodopvang is hier een voorbeeld van.
- Ontwikkelen van collectieve programma's om de veerkracht van jeugdigen te versterken zoals we dat tijdens COVID 19 hebben gedaan middels het 'vriendenprogramma' en 'head-up'.
- Ontwikkelen van alternatieve zorgvormen zoals blended care, filmpjes en zorg via bijvoorbeeld apps, die wel doorgang kunnen vinden binnen de afgekondigde maatregelen, met speciale aandacht voor kwetsbare gezinnen.

Actuele situatie

Tot op heden is geen sprake geweest van een andere pandemie, anders dan de COVID 19 pandemie.

Risico 2	Schaarste op de arbeidsmarkt waardoor mogelijk onvoldoende gekwalificeerde professionals beschikbaar zijn voor het uitvoeren van de Basishulp Jeugd
-----------------	--

Risico

Door de krapte op de arbeidsmarkt kunnen de hulpvragen van jeugdigen en gezinnen minder snel of niet worden opgepakt. Dit kan leiden tot grotere problemen voor jeugdigen en gezinnen en uiteindelijk tot hogere kosten voor de Basishulp Jeugd. Daarnaast kan krapte ertoe leiden dat personeel steeds meer eisen gaat stellen, die niet passen bij de geformuleerde opdracht en het daarbij horende financiële kader. Te denken valt aan hogere salariseisen en eisen inzake werktijden.

Beheersmaatregelen

- JENS profileert zich als aantrekkelijke werkgever, waar een professional zich vanuit het vakgebied kan ontwikkelen in de nieuwe manier van werken en de ruimte heeft om

- binnen kaders – het werk zelf in te vullen.
- Het bieden van doorontwikkelingsmogelijkheden die zijn gelieerd aan het vakgebied.
- Mogelijkheden voor loopbaanontwikkeling door te switchen tussen JENS en moederorganisaties.
- Het binden van personeel door het bieden van opleidingen die aansluiten bij de affiniteit en wens van de medewerker
- Omscholingen van potentiële werknemers naar welzijn/jeugdhulp met behulp van bijvoorbeeld het UWV.
- Ontwikkeling van groepsactiviteiten ter vervanging van individuele activiteiten, waardoor minder professionals nodig zijn om de benodigde hulp te leveren.
- Innovaties inzetten, zoals ehealth, blended care en apps om met minder mensen de benodigde hulp te kunnen uitvoeren.
- Hulpvraag- en doelgericht werken verder ontwikkelen, waardoor gericht hulp kan worden geboden en personeel efficiënt kan worden ingezet.
- Inzet van ervaringsdeskundigen in het aanbod van hulp.
- Ludieke wervingsacties die aansluiten bij de kernwaarden van JENS.

Actuele situatie

De krapte op de arbeidsmarkt is een fors probleem voor JENS. Het gaat om krapte bij JENS maar ook bij de aanbieders die de uitbestede zorg vormgeven. Met name in de GGZ leidt dit tot – in de ogen van JENS – te lange wachtlijsten.

In de overbrugging van de wachtlijsten zet JENS zorg in die niet de eerst aangewezen zorg is. Hier wordt wel al gewerkt aan de doelen maar de inzet die hierdoor nodig is, is langer dan wanneer de wachtlijsten er niet waren geweest. Dit leidt tot meer kosten binnen de lumpsum.

Als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt worden ook forse CAO stijgingen afgesproken en gaan medewerkers sneller shoppen bij andere organisaties om de beste arbeidsvoorwaarden af te spreken. Dit kan direct consequenties hebben voor de passendheid van de tarieven die JENS hanteert.

Risico 3 | Beperkte medewerking van belangrijke samenwerkingspartners en stakeholders

Risico

De nieuwe manier van werken, zoals die is beschreven in de opdracht, is pas succesvol als al onze partners en stakeholders hier volledig achter staan en dit in hun gedrag ook laten zien. Denk hierbij aan huisartsen, gecertificeerde instellingen en onderwijs, maar ook de gemeentelijke toegang, ouders en partners van de aanpalende gebieden binnen jeugdhulp zoals Aanvullende Hulp.

Beheersmaatregelen

- Draagvlak creëren voor de nieuwe manier van werken bij partners en stakeholders door gesprekken, presentaties, casusbesprekingen, etc.
- Afspraken maken met de gemeenten HLV én partners die het gedachtegoed en de werkwijze van JENS een warm hart toedragen over de (gezamenlijke) inzet om draagvlak voor het nieuwe werken te creëren. Het delen van goede voorbeelden is daar een onderdeel van.
- Bijzondere aandacht voor het implementeren van de nieuwe manier van werken bij de toeleiding naar hulp zodat voor de Basishulp Jeugd een eenduidige koers wordt geveren die voor alle stakeholders herkenbaar is:
 - o In alle gemeenten is het nieuwe proces van toeleiding geïmplementeerd.

Nadrukkelijk wordt nu gestuurd op juiste uitvoering van dit proces vanuit JENS en de gemeenten.

- In Voerendaal is een traject opgestart met een externe deskundige om de samenwerking tussen de gemeentelijke toegang en JENS te optimaliseren waarbij nadrukkelijk oog is voor de nieuwe manier van werken en hoe dit zich moet manifesteren in gedrag.
- In Heerlen worden de eerste stappen gezet naar een integrale toegang met de gemeentelijke toegang, JENS en de WMO. Doelstelling is dat de sturing aan de toegang zoals bedoeld in de opdracht gefaciliteerd wordt.
- Partners een actieve rol geven in de transformaties die onder regie van JENS worden uitgevoerd.

Actuele situatie

Een groot aantal partners acteert steeds beter binnen de opdracht. De toegang is echter een belangrijk onderdeel, waar voor een groot deel wordt bepaald hoe de hulp bij individuele casussen wordt ingericht.

De gemeentelijke toegang is nog niet in de volle omvang gecommitteerd aan de opdracht. Dit leidt nog steeds tot (forse) discussies en noodgedwongen tot zorgmatches die niet aansluiten bij de bedoeling van de opdracht en het daarbij behorende financiële kader. Dit laatste geldt ook voor een deel van de gecertificeerde instellingen.

Risico 4 (Autonome) toename van de vraag naar Basishulp Jeugd

Risico

Als het aantal unieke cliënten per jaar, het aantal cliënten per maand of de mate/ intensiteit van hulp structureel stijgen, zal de lumpsumvergoeding niet meer passend zijn. De lumpsum vergoeding is namelijk gebaseerd op de taak de cliëntaantallen te consolideren en in- en uitstroom in balans te brengen en is daarmee onderdeel van de opdracht.

Beheersmaatregelen

- Inzet van preventieve programma's zoals empowermenttraining voor brugklassers en weerbaarheidstrainingen, maar ook MBO coaches en Maatschappelijke Diensttijd (MDT). Zo ontstaat een aanbod dat voorkomt dat jeugdigen in zorg komen.
- Creëren van zorg-onderwijsteams die onder andere preventief werkzaam zijn.
- Verandering van de mindset van alle partners en stakeholders binnen het jeugdveld, gericht op het tijdig en verantwoord afschalen van hulp zodat cliënten niet onnodig lang in zorg blijven en uitstroom wordt bevorderd.
- Ontwikkeling van vitale buurten met partners, zodat de samenredzaamheid duurzaam voorkomt dat aanspraak moet worden gemaakt op professionele hulp.
- Verbindingen leggen met het lokaal verenigingsleven en burgerinitiatieven die samenredzaamheid kunnen ondersteunen.
- Sterke verbinding leggen tussen specialistische en voorliggende zorg, waardoor delen van de zorg (en uiteindelijk de totale zorg) sneller op de vindplaats kan worden geïntegreerd.
- Ontwikkeling van integrale expertise-instroomteams.
- Intensivering van samenwerking met huisartsen en andere verwijzers.

Actuele situatie

Als gevolg van de COVID 19 pandemie zijn de cliëntaantallen vanaf januari 2021 fors gegroeid. Sinds mei 2022 dalen de cliëntaantallen langzaam maar ze zijn nog niet op het niveau van voor de pandemie.

Naast de toename van het aantal cliënten zien we ook een toename van de complexiteit van de hulpvragen als gevolg van de pandemie. Dit wordt zichtbaar door een toename van de duur van trajecten en de hoogte van de afgegeven HBC's (de vroegere arrangementen). Dit hoge aantal in combinatie met de toegenomen complexiteit van hulpvragen leidt tot hogere kosten voor JENS.

Risico 5 **Het uitblijven van een netto uitstroom van cliënten uit de Basishulp Jeugd**

Risico

Op het moment dat de instroom hoger is dan de uitstroom, neemt het aantal cliënten in de Basishulp Jeugd toe. Dit leidt tot een toename van de kosten, met mogelijk een ontoereikende omvang van de lumpsum tot gevolg.

Beheersmaatregelen

- Doel- en vraaggericht werken met SMART-afspraken, ook over de afronding en uitstroom uit zorg.
- Ontwikkeling van effectieve vormen om de vinger aan de pols te houden, zodat hulptrajecten sneller en met meer vertrouwen door de professionals kunnen worden afgesloten en daarmee de duur van hulp afneemt en de uitstroom wordt bevorderd.
- Zorg zoveel als mogelijk uitzetten in de gebiedsteams en zo min mogelijk uitbesteden bij zorgaanbieders.
- Zowel de leden als de strategische onderaannemers motiveren om zoveel mogelijk personeel voor de gebieden te leveren.
- Scholing vanuit JENS aanbieden aan professionals die actief zijn bij zorgaanbieders aan wie JENS hulp uitbesteedt.
- Aan de voorkant bij de zorgmatch duidelijke afspraken maken over duur en intensiteit van trajecten.

Actuele situatie

Het aantal cliënten is vanaf januari 2021 fors gegroeid. JENS stuurt strak op de uitstroom. Sinds mei 2022 is de uitstroom hoger als de instroom waardoor het aantal cliënten dat in zorg is, afneemt. De afname van cliëntaantallen gaat echter niet in een snelheid die passend is bij de omvang van het financiële kader.

Risico 6 **Afwenteling van cliënten Basishulp Jeugd naar aanpalende voorzieningen**

Risico

Cliënten kunnen onnodig in zwaardere aanpalende voorzieningen worden geplaatst, bijvoorbeeld residentiële jeugdhulp, zodat ze niet op de lumpsum van de Basishulp Jeugd drukken.

Beheersmaatregelen

- Heldere en duidelijke in- en exclusiecriteria voor elk domein.
- Domein overschrijdende samenwerking, met het belang van de burger als centraal doel.
- Het tijdig inzetten van passende zorg.

Actuele situatie

JENS kijkt bij iedere hulpvraag zorgvuldig of verlenging of de hulpvraag binnen de Basishulp Jeugd kan worden opgepakt. Regelmatig vinden gesprekken plaats, met name met de GI en de toegang van de gemeente, waarbij de vraag aan de orde is of de Basishulp

Jeugd de voorliggende voorziening is.

We zien dit met name bij stapelen op verblijf, GIK-J (passend bij de gemaakte afspraken), verlengde jeugdwet begeleiding (WMO) en behandeling (zorgverzekeringswet) en bij intensieve behandeling ter vervanging van een opname (GIK-J).

Als voor een hulpvraag financiering vanuit de Basishulp Jeugd wordt gevraagd en JENS van mening is dat dit niet voorliggend is, gaan wij het gesprek aan met de vragende partij. Vanuit de afspraken die zijn gemaakt, buigen we de vraag passend om. Als het risico bestaat dat passende zorg niet tijdig kan worden ingezet, geeft JENS het akkoord voor de zorg en pakken we het achter de schermen met elkaar op om het te regelen zoals dit binnen de financieringsstromen hoort.

Risico 7

Opnieuw opleven van en gevolgschade door COVID 19 pandemie

Risico

De maatregelen die werden genomen door het Rijk in het kader van de COVID 19 pandemie hebben nog steeds grote effecten op jeugdigen en gezinnen, met een hoge zorgconsumptie en hoge kosten tot gevolg. Daarnaast is onbekend hoe de COVID 19 pandemie zich verder zal ontwikkelen, bijvoorbeeld in de vorm van nieuwe maatregelen door het Rijk, alsmede welke effecten hier nog van zijn te verwachten.

Beheersmaatregelen

- Het tijdig inzetten van passende zorg. Preventief aanwezig zijn zodat eventuele problemen als gevolg van de COVID 19 pandemie snel kunnen worden opgepakt en de gevolgen zo beperkt mogelijk blijven.
- Laagdrempelige en – indien aan de orde binnen de maatregelen – passende contactmomenten creëren, zoals kennismakingssessies met jeugd- en jongerenwerk en schoolmaatschappelijk werk voor jeugdigen om eventuele problemen snel te kunnen signaleren en bespreekbaar te kunnen maken.
- Verruimen van de inzet van de mobiele ontmoetingsplek.
- Het ontwikkelen van vitale buurten zodat samenredzaamheid ontstaat, waardoor de impact van een pandemie voor individuen en groepen kan worden verminderd.
- Met partijen uit het jeugdveld anticiperen op de consequenties van de pandemie en voortdurend werken aan het versterken van de veerkracht van jeugdigen en gezinnen. Het snel organiseren van noodopvang is hier een voorbeeld van.
- Groepsgerichte activiteiten zoals het 'vriendenprogramma' en 'head-up' verder ontwikkelen, daar die inspelen op de problematiek zoals die is ontstaan na de 'eerste periode COVID 19'.
- Het ontwikkelen van alternatieve zorgvormen zoals blended care en filmpjes en zorg via bijvoorbeeld apps, die wel doorgang kunnen vinden binnen de afgekondigde maatregelen, met speciale aandacht voor kwetsbare gezinnen.
- Professionals in de instroomfase en tijdens de hulp standaard laten beoordelen welk deel van de hulpvraag COVID 19 is gerelateerd en dit inzichtelijk maken.

Actuele situatie

De COVID-19 pandemie ligt weliswaar achter ons maar de consequenties zijn nog steeds voelbaar binnen de doelgroep. We zien nog altijd dat meer jeugdigen en gezinnen in de problemen zijn gekomen als gevolg van de pandemie en nog steeds te maken hebben met de consequenties. Dat komt tot uiting in hogere cliëntaantallen in zorg en hulpvragen waar meer, langere en zwaardere inzet noodzakelijk is. We hebben meer trainingen in het voorliggend ingezet om delen van de toegenomen vraag op te pakken. Op deze manier wordt een deel van de groei van cliëntaantallen en de omvang van de zorg opgevangen.

Risico 8**Nieuwe initiatieven door derden of doorontwikkeling van bestaande initiatieven die niet passen binnen de vastgestelde lumpsum****Risico**

Als andere partijen een initiatief, passend binnen de visie van de jeugdhulp, in gang zetten (bijvoorbeeld op het niveau van Zuid-Limburg) waarin JENS geen beslissingsbevoegdheid heeft en waardoor JENS de Basishulp Jeugd gedwongen anders moet inrichten of meer hulp binnen de lumpsum moet uitvoeren, kan dat consequenties hebben voor de uitnutting en daarmee de passendheid van de lumpsum. Een voorbeeld is de snelle en forse toename van de ambulantisering. Naast dit concrete voorbeeld gaat het hier echter ook om nog niet concreet te benoemen initiatieven.

Beheersmaatregelen

- Stakeholders instrueren, door JENS en gemeenten, zodat zij eventuele nieuwe initiatieven en doorontwikkeling van bestaande initiatieven met consequenties voor JENS, melden bij JENS en gemeenten.
- Meebewegen met externe bewegingen door interne sturing en acties.
- Afspraken maken met betrokken partijen over de opvang van de consequenties van de initiatieven voor de kosten binnen de Basishulp Jeugd.

Actuele situatie

JENS kijkt nauwgezet naar de doorontwikkeling van bestaande initiatieven of de opstart van nieuwe initiatieven zodat die niet ten koste gaat van de benodigde zorg voor cliënten. Dat betekent dat deze initiatieven alleen kunnen worden uitgevoerd als ze additioneel worden gefinancierd of duidelijk worden geprioriteerd binnen de mogelijkheden van het financiële kader.

Risico 9**Grote verandering met (tijdelijk) enorme sociale, maatschappelijke en economische gevolgen en daardoor toename van Basishulp Jeugd****Risico**

Veranderingen op lokaal, regionaal, nationaal of mondiaal niveau kunnen een grote impact hebben op de vraag naar Basishulp Jeugd. De impact kan sociaal, maatschappelijk en/of economisch zijn. Te denken valt aan bijvoorbeeld een toestroom van statushouders/asielzoekers en/of vluchtelingen, een toename van inwoners met een lagere sociaaleconomische status door inflatie, of een groepstrauma door een ramp of ongeluk in Heerlen en/of Landgraaf en/of Voerendaal. Dit kan voor een afgebakende duur tot hogere cliëntaantallen leiden met mogelijk een hoge mate van complexiteit qua zorgvraag. Dit kan gedurende die periode leiden tot essentieel hogere kosten die niet in de lumpsum kunnen worden opgevangen.

Beheersmaatregelen

- Trends en ontwikkelingen monitoren en tijdig scenario's ontwikkelen.
- Nieuwe, potentiële of groeiende doelgroepen snel identificeren en dan preventief aanwezig zijn binnen deze doelgroepen.
- Nieuwe of groeiende doelgroepen verbinden aan het bestaande landschap van activiteiten.
- Verder ontwikkelen van (groeps-)activiteiten voor deze nieuwe of groeiende doelgroepen.

Actuele situatie

Op dit moment verloopt de toestroom van asielzoekers, statushouders en vluchtelingen naar gemeenten grillig. De verwachting is dat deze toestroom grillig blijft verlopen. JENS

heeft de gemeenten gevraagd steeds tijdig te worden meegenomen in ontwikkelingen, zodat JENS snel kan anticiperen op de nieuw ontstane situatie.

Risico 10

Door betere preventie worden voorheen onzichtbare hulpvragen zichtbaar, wat tot hogere lasten in de Basishulp Jeugd leidt

Risico

Door preventieve activiteiten ontstaat vroeg signalering waardoor meer problemen, die eerst niet zichtbaar waren, zichtbaar worden en leiden tot hulpvragen. De begeleiding en behandeling van hulpvragen in een vroeg stadium kunnen op het betreffende moment leiden tot hogere lasten in de Basishulp Jeugd. Preventief werken en vroeg signalering met de beschreven consequentie is onderdeel van de opdracht. Hierbij is sprake van een communicerend vat tussen de korte termijn kosten en de kosten op de lange termijn. Kosten die worden gerealiseerd in de preventieve sfeer, moeten worden terugverdiend op de lange termijn. Het risico bestaat echter dat het terugverdieneffect mogelijk niet of beperkt aanwezig is, zoals onderzoek ook aangeeft (AEF-rapport, Onderzoek structurele middelen jeugdhulp gepubliceerd, december 2020).

Beheersmaatregelen

- Bij preventie insteken op veerkracht en zelfredzaamheid.
- Aanwezig zijn op de vindplekken waar we de hulp kunnen integreren in het bestaande (collectieve) aanbod.
- Verder ontwikkelen van trainingen in het voorliggend veld waarbij de kosten voor hulp gering kunnen blijven, in tegenstelling tot de kosten van individuele zorg.
- We dragen bij aan de ontwikkeling van vitale buurten waarbij samenredzaamheid als middel kan worden ingezet om inzet van hulp ten behoeve van vroeg gesignaleerde problemen te voorkomen.

Actuele situatie

JENS laat het voorliggend veld zoveel als mogelijk groeien ten laste van de zorg om preventief optimaal te kunnen acteren. Vooralsnog zijn er geen tekenen dat de toegenomen preventieve activiteiten de oorzaak zijn van een toename van het aantal cliënten of het toegenomen aantal hulpvragen.

Risico 11

Ontwikkelingen binnen de coöperatie die de uitvoering van de opdracht negatief kunnen beïnvloeden

Risico

De coöperatie is samengesteld vanuit de optiek dat deze samenstelling het mogelijk maakt om de opdracht, zoals die voorligt, uit te voeren. Op het moment dat veranderingen optreden binnen de leden van de coöperatie, tussen de leden of dat leden wegvallen uit de coöperatie, kan dat direct impact hebben op de mogelijkheden met betrekking tot de uitvoering van de opdracht.

De coöperatie en haar leden staan echter steeds samen aan de lat om de ontwikkelingen zodanig te managen dat de continuïteit van de opdracht – en daarmee de continuïteit van de Basishulp Jeugd – niet in gevaar komt.

Beheersmaatregelen

- Veelvuldige afstemming (formeel en informeel) tussen de leden van de coöperatie onderling en tussen de coöperatie en de leden.
- Blijven werken aan de vertrouwensband tussen de leden onderling en tussen de leden

en de coöperatie door transparante communicatie.

- In gezamenlijkheid zoeken naar oplossingen voor problemen binnen en buiten de cirkel van de leden.

Actuele situatie

Xonar heeft aangegeven graag uit de coöperatie JENS te willen stappen. In de aanloop naar een daadwerkelijke uittreding worden bepaalde diensten al niet meer geleverd door Xonar voor nieuwe cliënten.

Om deze reden moet JENS nieuwe vormen van zorg ontwikkelen, wat impact heeft op de uitvoeringskracht van de overige transformaties. Daarnaast moet JENS op zoek naar arbeidskrachten in een krappe arbeidsmarkt om deze nieuwe vormen van zorg te realiseren. Dit werkt vertragend bij de realisatie van deze nieuwe vormen.

Verder moet JENS andere, minder passende, vormen van hulp inzetten zolang de nieuwe vorm nog niet is geconcretiseerd. Dit leidt tot meer of langdurigere zorg om de hulpvraag te kunnen beantwoorden met verhoogde kosten als gevolg.

10. Financiële gegevens

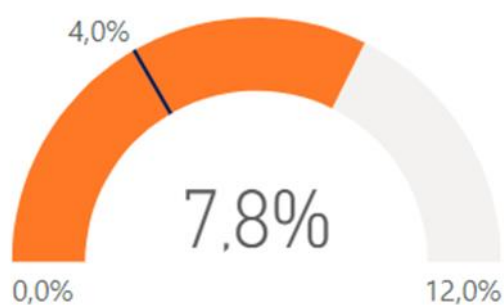
HLV	Realisatie	Begroting	Realisatie	Realisatie
bedragen € 1.000	2022	2023	1 ^e halfjaar 2022	1 ^e halfjaar 2023

Inkomsten	€ 31.315	€ 33.982	€ 15.033	€ 16.968
------------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

<i>Zorgkosten</i>				
Voorliggend veld	603	630	337	337
Gebiedsteams	13.486	15.440	6.634	7.739
Specialistische zorg	17.829	17.636	8.601	9.140
Subtotaal zorgkosten	€ 31.918	€ 33.706	€ 15.572	€ 17.216

PGB	512	438	250	198
Overige initiatieven	718	896	387	429
Overhead JENS	1.528	1.537	805	722
Organisatiekosten	927	935	466	472
Meerkosten bijdrage HLV	- 4.221	- 3.540	- 1.300	- 1.942
Resultaat	- € 67	€ 10	-€ 1.147	- € 127

% productie bij kleine aanbieders

JENS heeft zich verplicht om jaarlijks minimaal 4% van het budget te besteden aan de inschakeling van kleine jeugdhulpaanbieders. Met 7,8% voldoen we hier ruimschoots aan.

Social Return on Investment

De aanpak (SROI) om meer werkgelegenheid te creëren voor mensen met een grote(re) afstand tot de arbeidsmarkt ligt voor JENS bij de leden van de coöperatie. Voor JENS ligt hier vanwege onder meer de geldende privacyregels en dataprotectie, een faciliterende rol. JENS rapporteert de jaarlijks gerealiseerd productieomvang van de leden in de coöperatie.

In het eerste halfjaar van 2023 hebben wij in goede samenwerking met onze leden en WSP Parkstad de SROI verantwoording over de aanbestedingsperiode 2019-2022 afgerond. Hiermee hebben JENS en haar leden voldaan aan de gestelde verplichtingen in het kader van de SROI.

Buitenschoolse Opvang+

Doelgroep Arrangementen

Jongerenaccommodaties

Kantelklas

Kinderdagverblijf+

MBO Coaches

Onderwijs-zorg school

Peuterspeelzaal+

ROOTZ-groepen

Schoolmaatschappelijk werk

Spreekuur bij de huisarts

Startklassen

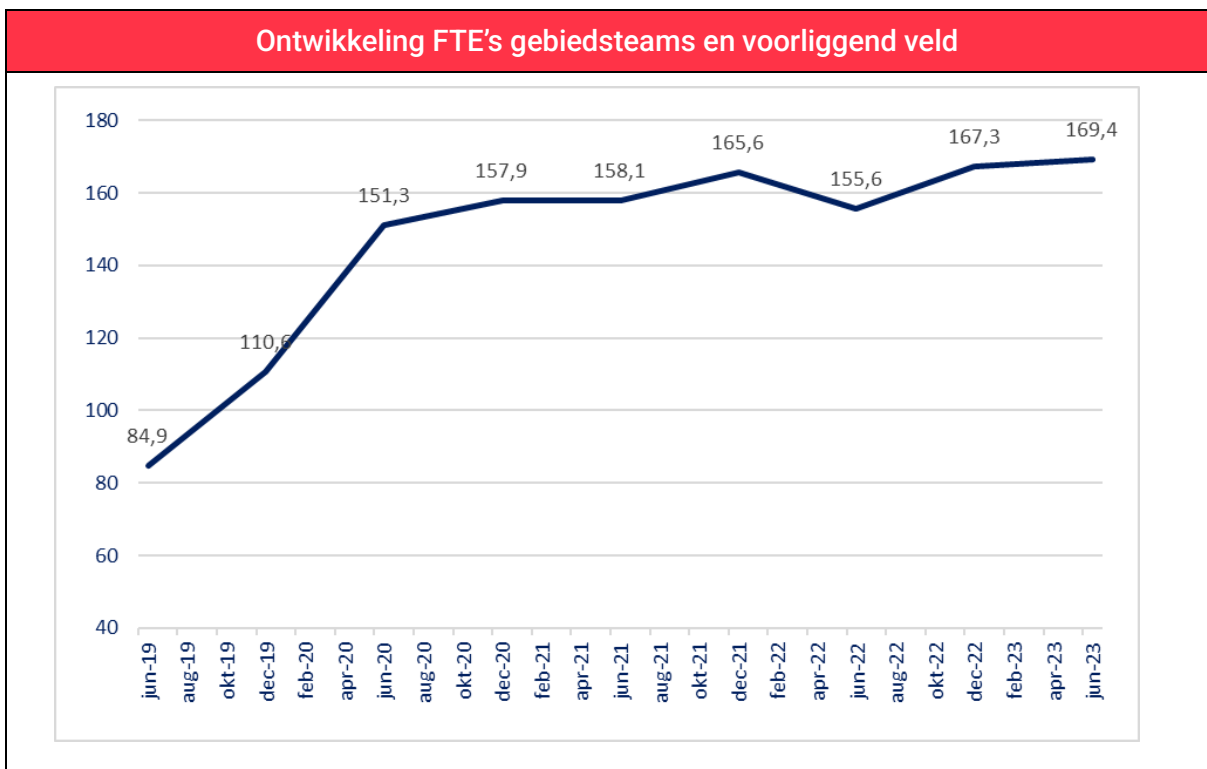
Bijlage 2: formatie JENS

JENS laat ondanks de moeilijke arbeidsmarktomstandigheden een lichte groei zien in de formatie van de gebiedsteams, inclusief het voorliggend veld. De groei in het eerste halfjaar van 2023 bedroeg 2,1 fte.

In vergelijking met de formatieve omvang per juni 2022 is JENS erin geslaagd om de formatie met 8,8% te laten groeien. Dit heeft met name te maken met de investeringen op het gebied van onderwijs/jeugdzorg combinatie, zoals Bijzonderwijs, doelgroep arrangementen en de opzet van de BSO+ faciliteiten. Deze groei stelt JENS in staat om meer ondersteuning binnen de gebieden en de voorliggende (plus) voorzieningen te organiseren. En dat is juist de bedoeling van de beoogde transformatiebeweging.

De historische ontwikkeling vanaf 2019 laat een gestage groei zien van de formatie in de gebiedsteams, inclusief het voorliggend veld. JENS verwacht deze trendlijn te kunnen voortzetten.

Aantal FTE gebiedsteams en voorliggend veld							
	JUN 2020	DEC 2020	JUN 2021	DEC 2021	JUN 2022	DEC 2022	JUN 2023
Heerlen	109,3	114,8	112,4	118,8	113,3	120,9	121,9
Landgraaf	33,5	34,8	36,6	37,2	33,8	37,8	38,4
Voerendaal	8,5	8,3	9,0	9,6	8,5	8,6	9,1
Totaal	151,3	157,9	158,1	165,6	155,6	167,3	169,4

Bijlage 3: overzicht zorgaanbieders

Leden coöperatie	Onderaannemers
Alcander Koraal Groep Kracht in Zorg Lionarons GGZ Mondriaan Radar Xonar	Moventis GGZ Scoor Tobas Jeugdhulp AnaCare Yvoor Via Jeugd
Gecontracteerde leveranciers	Kleine aanbieders
Adelante aXnaga Begeleiding met de 4 Poten Buro One Buro TOO Care 4 Kidz Columbus Ontdek Jezelf H&G Onderwijs iEquest Intensoplus MEE Zuid-Limburg Mutsaersstichting N-Joy 4 Kidz RID Humanitas Robertshuis Take your Time Out Uit de Steigers Zorgen en Zo Geboortezorg Limburg	AHMW BoxChainge Coöperatie Limburgse Zorgboeren De Dames Hond Groenen Gezondheidspsychologie Jeugdtrauma Herstel Limburg JoKiJo Kinso MTSR Praktijk Berkers Pr. voor Psych. Behandeling Parkstad Psychologenpraktijk Kerkrade Psy-Care Psychologenpraktijk Vaartjes Pureza Puur Jong Senzai Spelend Ontwikkelen Speltherapie het Wevertje Successful Mindset 't Prunelleke Therapoot Tract Psychologische Zorg Twoway Wilco ZieZo jeugdhulp Zorggroep Vizie